

ADATOK LITÉR KÖRNYÉKÉNEK POLOSKAFAUNÁJÁHOZ (*HETEROPTERA*)

H. HARMAT Beáta

Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc

Abstract: Data to bug (*Heteroptera*) fauna in Litér area. – Bug species (altogether 150) collected in the near of the village of Litér are presented in this paper, from which some are new to the Bakony Mountains and some are rare also in the country like e.g. the protected *Odontoscelis hispidula* Jak. or the *Odontoscelis lineola* Ramb., *Ancyrosoma leucogrammes* Gmel., *Bagrada stolata* Horváth, *Psacasta neglecta* H.-Sch., *Gonianotus marginepunctatus* Wolff, *Copium teucarii* Host, *Lasiacantha gracilis* H.-Sch., *Systellonotus triguttatus* L.

Bevezetés

A Bakonyi Természettudományi Múzeum 1996-ban felkérést kapott egy Litér határában tervezett gyorsindítású gázturbinás tartalék erőmű létesítéséhez szükséges részletes környezeti hatástanulmány elkészítésére. A feladat elvégzése során Litér településtől számított 5 km-es sugarú kör élővilágát, értékeit mértük fel. 1997-től megbízást kaptunk az épülő, majd 1998-ban üzembe helyezett erőmű biomonitoring vizsgálatára is. Kollégáim már leírták a terület pók-, ill. futóbogár-faunáját (KASPER 1998, KUTASI 1998). E több éve folyó kutatásból a poloskafaunára vonatkozóan is sok új adat született.

A Bakony poloskáinak kutatásával még nem sokan foglalkoztak. Egy-két kisebb terület kivételével csak elszórt irodalmi adatok állnak rendelkezésre. Többen említenek nagyobb munkák keretében a térségből származó adatokat is (pl. BENEDEK 1964, 1967a, 1967b, 1968, 1969b; HALÁSZFY 1952, 1954, 1955; HARMAT 1986b; HORVÁTH 1877, 1885, 1907, 1918, 1936; SOÓS 1973; VÁSÁRHELYI 1974a, 1974b, 1978), de a Bakonyról átfogó dolgozat eddig még csak néhány poloskacsalád esetében született (HARMAT 1986a, 1989, 1993). Jelen dolgozat 150 poloskafaj előfordulási adatait közli Litér környékéről, közülük több országosan is ritka, de 23 faj a Bakony faunájára is új.

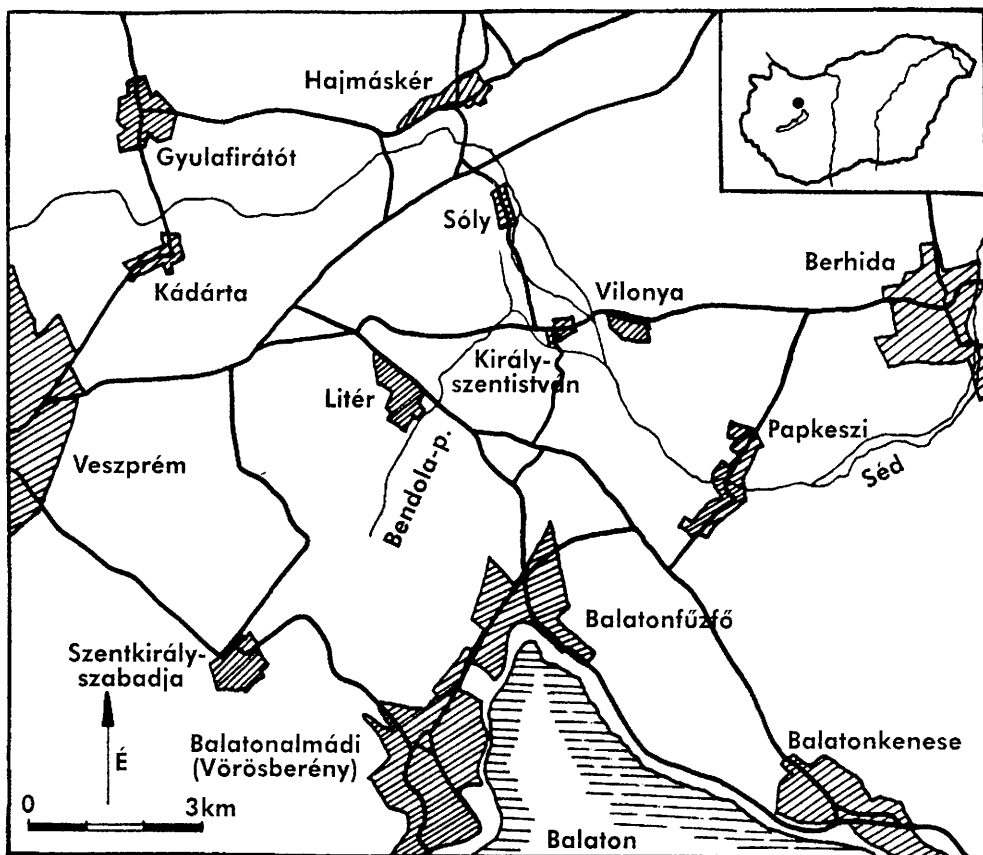
Füves élőhelyeink természetvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőségűek (KELEMEN 1997), kutatásuk az utóbbi időben előtérbe került. Mivel az általunk vizsgált terület legnagyobb része dolomitgyep (sziklagyep és lejtősztyepp), ezen dolgozat adatokat szolgáltat az ilyen területeken élő poloskákról.

Anyag és módszer

A kutatott terület a Bakony peremén fekszik, a Bakony és a Mezőföld találkozásánál (1. ábra). PAPP (1968) állatföldrajzi beosztása szerint legnagyobb része a Balaton-felvidék kistájához tartozik. Az alapkőzet dolomit, amelyen a következő fontosabb élőhelyeket találhatjuk meg (GALAMBOS és mtsai 1996):

- (1) *Nyílt dolomit sziklagyep*: Dolomitgerincek, meredek dolomitlejtők pionír társulása, a dolomit szukcessziósor első tagja.
- (2) *Zárt dolomit sziklagyep*: Hűvösebb északi lejtők finom dolomittörmelékén kialakult gyep-társulás.
- (3) *Dolomit sziklafüves lejtősztyepp*: A nyílt dolomit sziklagyepből a talaj vastagodásával kialakuló zárt gyep-társulás.
- (4) *Telepített feketefenyvesek*: A dolomitkopárokon, dolomit sziklafüves lejtőkön az erdészek az elmúlt évtizedekben szívesen telepítették és telepítik, állományai miatt az értékes gyepes területeit jelentősen csökkentik. Faunisztikai érdekességet jelent viszont, hogy megjelennek bennük a fenyőhöz kötődő rovarfajok, így több poloskafaj is (pl. *Gastroides grossipes* De Geer, *Eremocoris fenestratus* H.-Sch.), amelyek másutt nem élnek a környéken.
- (5) *Egyéb erdőtársulások*: A vizsgált területek nagy részét az előbb említett társulások borítják. Kisebb foltokban található meg a különböző eredeti erdőtársulások, mint a molyhos-tölgyes karsztbokorerdők, a mézskedvelő tölgyesek, a cseres-tölgyesek, a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek valamint a Veszprémi-séd mentén ártéri ligeterdők.
- (6) *Vizes élőhelyek*: A kutatott terület vizekben nem gazdag, legfőbb vízfolyása a Veszprémi-séd. Litér határában folyik még a Bendola-patak, Kádárta mellett pedig halastavak, illetve több forrás található. A vizek környékén néhol nedves rétek, magassásos, nádas foltok is kialakultak.

A hatástanulmány készítése során bejártam a területet. A gyűjtést különböző módszerekkel végeztem, főleg fűhálóval és egyeléssel, de feldolgoztam talajcsapdák által fogott anyagot is. 1997-ben elkezdtük a biomonitoring-vizsgálatokat, amelyekhez három kutatási területen (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy) három élőhelytípusban (sziklagyep, lejtősztyepp és telepített feketefenyves) összesen nyolc csapdatelep helyét jelöltük ki. Mindegyik élőhelyen 15 talajcsapdát (összesen 120-at) működtettünk, kora tavasztól késő őszig. A továbbiakban az itt összegyűjtött anyagot dolgoztam fel. Jelen dolgozat tehát részben a hatástanulmány, másrészt pedig a biomonitoring során előkerült fajok ismertetését tartalmazza. Az eddigi vizsgálatok kapcsán már mintegy 3000 poloska került begyűjtésre, közülük meglepően sok ritka, illetve a Bakony-hegységre új faj. A határozáshoz és a bionómiai adatokhoz az idézett cikkeken kívül a Fauna Hungariae sorozat (BENEDEK 1969a, HALÁSZFY 1959, KIS – KONDOROSY 1999, SOÓS 1963, VÁSÁRHELYI 1975, 1983), a Die Tierwelt Deutschlands sorozat (WAGNER 1966, 1967) köteteit, illetve a Fauna Republicii Socialiste România (KIS 1984) kötetét használtam fel. A fajneveket KONDOROSY (1999) alapján alkalmaztam.

1. ábra: A kutatott terület térsége

A fajok és lelőhelyeik listája

NEPIDAE

Nepa cinerea Linnaeus, 1758 – Álló- és folyóvizeinkben szinte mindenütt megtalálható faj. (Kádárta: Halastavak és vízfolyások, Litér: Bendola-patak).

SALDIDAE

Chartoscirta cincta (Herrich-Schäffer, 1842) – A déli részek kivételével egész Európában elterjedt, hazánkban inkább a hegyekben található, ritka faj. Első bakonyi előfordulása a litéri Mogyoróshegy fenyvese.

TINGIDAE

Acalypta marginata (Wolff, 1804) – Észak- és Közép-Európában elterjedt faj, hazánkban nem gyakori, a Bakonyból eddig csak három lelőhelye volt ismert. Réteken, legelőkön, száraz lejtőkön él,

- tápnövényei a mezei üröm, a csarab, az ezüstös hölgymál és a kakukkfű. (Litér; Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, Királyszentistván: Ugri-hegy lejtősztyepp és sziklagyep; Vilonya: Külső-hegy)
- Acalypta gracilis** (Fieber, 1844) – Elterjedési területe az előző fajhoz hasonló, hazánkban több helyen megtalálták, főként az Alföldön. A Bakonyból eddig még nem került elő. Parlagokon, legelőkön, sziklás és száraz lejtőkön él. Itteni tápnövénye valószínűleg a kakukkfű. (Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp; Királyszentistván: Ugri-hegy lejtősztyepp és sziklagyep; Vilonya: Külső-hegy)
- Derephysia foliacea** (Fallén, 1807) – Az egész palearktikumban elterjedt hegyvidéki faj. A Bakonyban ritka (eddig két helyen találták), a vizsgált területen csak a két fenyvesből (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy) került elő.
- Lasiacantha capucina** (Germar, 1836) – Közép- és dél-európai faj, hazánkban mindenfelé gyakori. A Bakonyban a hegyvidékekről eddig nem került elő, szinte kivétel nélkül a mediterrán, szubmediterrán területeken találtuk (a Balaton-parton kívül még a következő helyeken fordult elő: Veszprém: Csatár-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke; Királyszentistván: Ugri-hegy; Litér: Mogyorós-hegy, sziklagyep; Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep).
- Lasiacantha gracilis** (Herrich-Schäffer, 1830) – Dél- és Közép-Európában élő mediterrán faj, országosan is csak néhány helyen találták, a Bakonyban is ritka. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Lasiacantha hermani** Vásárhelyi, 1977 – Hazánkból írták le, elterjedése még nem eléggé ismert. A Bakonyból több helyről előkerült, a hegyvidékekről és a Balaton-partról egyaránt. (Kádárta: Halastavak környéke).
- Tingis cardui** (Linnaeus, 1758) – Hazánkban is ritka, euroszibériai faj. A Bakonyban elszórtan többfelé megtaláltuk, így Litér környékén is. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke; Litér, Mogyorós-hegy, fenyves)
- Tingis auriculata** (Costa, 1843) – A Földközi-tenger környékén elterjedt faj, réteken, gyomtársulásokban gyakori. A Bakonyban nem túl sok lelőhelye ismert. (Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Séd környéke és Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Tingis crispata** (Herrich-Schäffer, 1838) – Dél-európai, inkább hegyvidéki faj. Az országban és a Bakonyban is elszórtan található meg. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves)
- Catoplatus carthusianus** (Goeze, 1778) – Egész Európában elterjedt, hazánkban is gyakori faj. A Bakonyban főleg a Balaton-felvidéken él. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Catoplatus horvathi** (Puton, 1879) – Dél-európai faj, Magyarországon is meglehetősen ritka, a Bakonyban eddig csak Tihanyban és Porván találtuk meg. (Kádárta: Halastavak környéke, Litér: Mogyorós-hegy)
- Copium clavicorne** (Linnaeus, 1758) – Dél-európai elterjedésű faj. Elszórtan többfelé előfordul. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás)
- Copium teucrii** (Host, 1788) – Gamador-fajokon élő mediterrán állat, hazánkban meglehetősen ritka. A Mogyorós-hegy és az Ugri-hegy területén, mind a sziklagepekben, mind a lejtősztyepekben több példány is előkerült. (Királyszentistván: Ugri-hegy, Litér: Mogyorós-hegy, Vilonya: Külső-hegy)
- Oncochila simplex** (Herrich-Schäffer, 1830) – Egész Európában elterjedt, hazánkban ritka csipkésposloska. A Mogyorós-hegy fenyvesének tisztásán találtuk, ez a harmadik bakonyi lelőhelye.
- Dictyla nassata** (Puton, 1874) – Országosan is ritka dél-európai, mediterrán faj, első bakonyi adata a vilonyai Külső-hegyről származik.
- Dictyla rotundata** (Herrich-Schäffer, 1835) – Dél-európai faj. A Bakonyban elszórtan többfelé megtaláltuk. (Királyszentistván: Ugri-hegy, Királyszentistván: Hosszú-mező, Litér: Bendola-ártér.)
- Dictyla echii** (Schrank, 1781) – Euroszibériai faj, mindenütt gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy, Hajmáskér: Törökcsapás)
- Agramma minutum** Horváth, 1874 – Közép- és Dél-Európában él. A Bakonyban eddig csak Balatonfüred környékén és Fenyőfőn találtuk. (Litér: Mogyorós-hegy)

MIRIDAE

A család fajait egy kivételével nem határoztam meg, ezt is csak ritkasága miatt említtem:

Systellonotus triguttatus (Linnaeus, 1767) – Egész Európában elterjedt, a Bakonyban ritka hangya-utánzó poloskafaj, ez az első bakonyi adata. (Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp)

NABIDAE

Prostemma aeneicolle Stein, 1857 – Mediterrán faj, szinte egész Európában megtalálható, kedveli a meleg és száraz területeket. Hazánkban nem gyakori, eddig három bakonyi lelőhelye volt. (Litér: Sikáros)

Prostemma sanguinea (Rossi, 1790) – Mediterrán faj, az északi területek kivételével egész Európában előfordul, hazánkban ritka. Egyetlen bakonyi adatát HORVÁTH (1918) említi Tapolcáról, de a bizonyító példány nincs meg. (Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp)

Alloeorhynchus flavipes Fieber, 1836 – Európa déli és középső területein él. Kedveli a napos, meleg, füves helyeket. Hazánkban nagyon ritka, csak néhány pontról került elő. Egyetlen bakonyi lelőhelye eddig csak a közeli Sóly volt (HORVÁTH 1918). Most a Királyszentistván melletti Ugri-hegy lejtősztyeppjén esett bele a talajcsapdába.

Himacerus apterus (Fabricius, 1798) – Euroszibériai faj, hazánkban is gyakori, különösen a hegyvidéken. (Vilonya: Külső-hegy, fenyves)

Himacerus (Aptus) mirmicoides (O. Costa, 1834) – Egész Európában megtalálható, hazánkban gyakori, de inkább a dombvidékeken. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)

Nabis rugosus (Linnaeus, 1758) – Euroszibériai faj, Magyarországon szinte mindenütt megtalálható. A Bakonyban is gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Séd környéke; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)

Nabis pseudoferus Remane, 1949 – Európai faj, hazánkban a legközönségesebb Nabis-faj. A vizsgált területen is sok helyről előkerült. (Litér: Mogyorós-hegy, Bendola-ártér; Vilonya: Külső-hegy; Kádárta: Halastavak környéke; Hajmáskér: Törökcspás és Séd környéke)

REDUVIDAE

Metapterus caspicus (Dohrn, 1863) – Hazánkban ritka mediterrán elterjedésű rablópoloska-faj, a Bakonyból eddig még nem került elő. Az Ugri-hegy és a Mogyorós-hegy lejtősztyeppjén is megfogták a csapdák 2000-ben.

Pirates hybridus (Scopoli, 1763) – Mediterrán faj, az északi államok kivételével egész Európában megtalálható. Hazánkban elszórta többfelé megtalálták, de sehol sem gyakori. A Bakonyban meglehetősen ritka, csak néhány lelőhelye ismert, kizárólag a déli területeken. (Litér: Mogyorós-hegy és Bendola-ártér; Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep)

Rhynocoris iracundus (Poda, 1761) – Palearktikus faj, egész Európában megtalálható. A Bakonyban nem gyakori, de elszórta sokfelé él. (Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy)

Rhynocoris niger (Herrich-Schäffer, 1844) – Közép- és Kelet-Európában előforduló faj, hazánkban igen ritka, csak néhány lelőhelye ismert. Első bakonyi adata a litéri Mogyorós-hegy fenyveséből származik, de előkerült a vilonyai Külső-hegy sziklagyepéből is.

Coranus subapterus (De Geer, 1773) – Európában csaknem mindenütt előfordul. Hazánkban meglehetősen ritka, egyetlen bakonyi lelőhelye eddig a Fenyőfői Ósfenyves volt. A talajcsapdák mindhárom terület sziklagyepében megfogták. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)

Coranus kerzhneri P. Putshkov, 1982 – Dél-palearktikus faj, egész Európában megtalálható. Magyarországon a hegyvidékek kivételével szórvaosan találkozhatunk vele. A Bakonyból eddig csak az alacsony fekvésű Fenyőfőről és a szubmediterrán jellegű Tihanyból került elő. Most a vilonyai Külső-hegy és a Királyszentistván melletti Ugri-hegy sziklagyepében is megtaláltuk.

Phymata crassipes (Fabricius, 1775) – Szinte egész Európában elterjedt. A száraz, meleg, napos területeken sokfelé gyűjthető. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Litér: Mogyorós-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Hajmáskér: Séd környéke; Kádárta: Halastavak környéke)

BERYTIDAE

Neides tipularius (Linnaeus, 1758) – Európai elterjedésű faj, hazánkban is viszonylag gyakori. Kedveli a napos, meleg helyeket. (Királyszentistván: Ugri-hegy)

Berytinus clavipes (Fabricius, 1775) – Euroszibériai faj, sokfelé közönséges. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy)

Berytinus signoreti (Fieber, 1859) – Elterjedési területe Európa, Kis-Ázsia és Észak-Afrika. Magyarországon ritka, hegy- és dombvidékeinken fogták néhány példányát. Balatonalmádi és Tihany után a harmadik bakonyi adata a Királyszentistván melletti Ugri-hegyről származik.

Berytinus montivagus (Meyer-Dür, 1841) – Szinte egész Európában megtalálható, kedveli a homokos, köves területeket. (Hajmáskér: Törökcsapás; Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep)

Berytinus geniculatus (Horváth, 1885) – Viszonylag ritka mediterrán faj, inkább az Alföldön él. Eddigi egyetlen bakonyi lelőhelye Fenyőfő volt, a mostani kutatások során több pontról is előkerült. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)

LYGAEIDAE

Lygaeus equestris (Linnaeus, 1758) – Az egész palearktikumban elterjedt, hazánkban is szinte mindenütt megtalálható. Csak fűhálával gyűjtöttem. (Litér: Mogyorós-hegy)

Lygaeus simulans Deckert, 1985 – Az előző fajhoz nagyon hasonlít, elterjedésében és gyakoriságában egyaránt. (Hajmáskér: benzinkút környéke; Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy)

Melanocoryphus albomaculatus (Goeze, 1778) – Az északi területeket kivéve az egész palearktikumban elterjedt, kedveli a meleg, napos területeket. Balatonalmádi és Veszprém után a litéri Mogyorós-hegy fenyvese a harmadik bakonyi előfordulása.

Lygaeosoma sardeum Spinola, 1837 – A palearktikum déli területein található meg. Xerotherm faj, Magyarországon több területről előkerült. Első bakonyi adata a litéri Mogyorós-hegy sziklagyepéből származik.

Nysius thymi (Wolff, 1804) – A palearktikumban nagyon elterjedt faj, a Bakonyban is mindenütt gyakori a napos, száraz, füves élőhelyeken. (Királyszentistván: Ugri-hegy)

Ortholomus punctipennis (Herrich-Schäffer, 1839) – Egész Európában megtalálható, Magyarországon is mindenütt elterjedt, gyakori faj. Többnyire száraz, homokos területeken él. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)

Cymus glandicolor (Hahn, 1831) – Holopalearktikus faj, a nedves, mocsaras területeket kedveli, az ilyen jellegű élőhelyeken gyakori. Főleg Carex- és Juncus-fajokon él. (Kádárta: Halastavak környéke)

Cymus melanocephalus Fieber, 1861 – Mediterrán elterjedésű faj, élőhely-igénye az előző fajéhoz hasonló. Sokfelé megtalálható, gyakori. (Kádárta: Halastavak környéke; Litér: Bendola-ártér)

Dimorphopterus spinolae (Signoret, 1857) – Euroszibériai faj, hazánkban mindenütt elég gyakori, a Bakonyban viszont eddig szinte kizárólag a Balaton-felvidékről került elő. (Kádárta: Halastavak környéke; Hajmáskér: Séd környéke)

Geocoris grylloides (Linnaeus, 1758) – Euroszibériai szárazságkedvelő faj, a Bakonyban ritka, eddig csak Fenyőfőn találtuk. (Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep)

Heterogaster affinis Herrich-Schäffer, 1835 – Mediterrán elterjedésű, szárazság- és melegkedvelő faj. Viszonylag ritka, eddig a Bakonyban csak néhány pontjáról került elő. (Litér: Mogyorós-hegy, lejtőtöstyep; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)

Platylax salviae (Schilling, 1829) – Egész Európában és Észak-Afrikában is megtalálható. Réteken, legelőkön majdnem mindenütt közönséges. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Kádárta: Halastavak környéke)

- Camptotelus lineolatus** (Schilling, 1829) – Kelet- és Dél-Európában él, hazánkban inkább a közép-hegységekben találhatjuk meg. A Bakonyban ritka, eddig egy lelőhelye volt ismert. (Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy)
- Metopoplax origani** (Kolenati, 1845) – Elterjedési területe Közép- és Dél-Európa, Észak-Afrika és Délnyugat-Ázsia. A Bakonyban több helyen megtalálható, többnyire sziklás, homokos helyeken élő, szárazságtűrő faj. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Litér: Mogyorós-hegy; Kádárta: Halastavak környéke)
- Oxycarenus pallens** (Herrich-Schäffer, 1850) – Mediterrán faj, Magyarországon is elterjedt. A Bakonyban eddig csak három lelőhelyen volt ismert. Vizsgált területünkön többfelé előfordult. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Litér: Bendola-ártér; Kádárta: Halastavak környéke; Vilonya: Külső-hegy)
- Macroplax preysleri** (Fieber, 1836) – Csaknem egész Európában megtalálható, az irodalom szerint nálunk inkább a hegyvidékek lakója, a Bakonyból mégis viszonylag kevés példányát ismerjük, többnyire a Balaton-felvidékről. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Vilonya: Sukori-hegy)
- Macroplax fasciata** (Herrich-Schäffer, 1835) – Holomediterrán faj, a Bakonyból eddig két lelőhelye volt ismert. A vizsgált területen többfelé megtaláltuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Vilonya: Sukori-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Stygnocoris rusticus** (Fallén, 1807) – Euroszibériai faj, Magyarországon is elterjedt és gyakori. A Bakonyban elsősorban sokfelé megtalálható. (Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Ichnocoris hemipterus** (Schilling, 1829) – Mediterrán faj, hazánkban inkább hegy- és dombvidékeinken található. A Bakonyból ez az első adata. (Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp)
- Eremocoris podagricus** (Fabricius, 1775) – Európai faj, hazánkban a nem leggyakoribb faja. Erdőkben, erdők közelében szinte mindenütt elterjedt. A Bakonyban nem túl gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Eremocoris plebejus** (Fallén, 1807) – A déli részek kivételével egész Európában elterjedt, hazánkban a hegyekben található, ritka faj. Első bakonyi előfordulása a litéri Mogyorós-hegy fenyvese.
- Eremocoris fenestratus** (Herrich-Schäffer, 1839) – Európában, Észak-Afrikában és Délnyugat-Ázsiában elterjedt faj, Magyarországon csak a Dunántúli-középhegység néhány pontjáról ismerjük. A Bakonyban ritka, két eddigi lelőhelye Fenyőfő és Sümegprága volt. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves és lejtősztyepp; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Scolopostethus thomsoni** Reuter, 1874 – Holarktikus faj, Magyarországon gyakori. A Bakonyból kevés adat áll rendelkezésre. (Hajmáskér: Törökcsapás)
- Gastrodes grossipes** (De Geer, 1773) – Euroszibériai faj, fenyőfajokhoz kötődik, hazánkban többfelé megtalálható, a Bakonyban eddig még csak Fenyőfőről került elő. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Pterotmetus staphyliniformis** (Schilling, 1829) – Csaknem egész Európában megtalálható, hazánkban is mindenütt elterjedt, de csak a hegyvidéken gyakori. (Királyszentistván: Ugri-hegy)
- Emblethis verbasci** (Fabricius, 1803) – Az egész palearktikumban elterjedt faj, nálunk mindenütt gyakori. A talajcsapdákbán több évben és több élőhelytípusban is domináns faj volt. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Emblethis brachnotus** Horváth, 1897 – Délkelet-Európában és Közép-Ázsiában elterjedt faj. Hazánkban ritka, csak néhány – főleg alföldi – lelőhelye ismert. Meleg- és szárazságtűrő, homokos helyeken, száraz domboldalakon, erdőszéleken található. Első bakonyi adata a vilonyai Külső-hegy lejtősztyeppjéről származik, de megtaláltuk a királyszentistváni Ugri-hegyen is.
- Emblethis griseus** (Wolff, 1802) – Holopalearktikus faj, Magyarország egész területén elterjedt és viszonylag gyakori. A Bakonyból eddig még nem került elő. (Királyszentistván: Ugri-hegy)

- Emblethis denticollis** Horváth, 1878 – Palearktikus faj, Magyarországon inkább az alföldeken gyakori. A Bakonyban ez az első előfordulása. (Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep)
- Gonianotus marginepunctatus** (Wolff, 1804) – Holopalearktikus faj. Hazánkban ritka, eddig csak a Dunántúl néhány pontjáról került elő, a Bakonyban még nem találták. A talajcsapdák a sziklagyepekben (főleg az Ugri-hegyen) nagy példányszámban fogták, de 1997-ben előkerült a lejtősztyepekben is. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Megalonotus chiragra** (Fabricius, 1787) – A palearktikumban elterjedt talajlakó poloskafaj. Domb- és hegyvidékeken gyakoribb, mint a síkvidékeken. Hazánkban elég közönséges, a nem leggyakoribb faja. Csak a gyepterületeken találtuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Peritrechus gracilicornis** (Puton, 1877) – A palearktikum délibb vidékein fordul elő, nálunk mindenütt nagyon gyakori. Melegkedvelő, homokos, köves talajú réteken, erdei tisztásokon található. A Bakonyban csak néhány helyről került eddig elő. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Kádárta: Halastavak környéke; Hajmáskér: Séd környéke)
- Rhyarochromus pini** (Linnaeus, 1758) – Holopalearktikus faj. Hazánkban mindenütt gyakori, de különösen a hegyvidéken, így a Bakonyban is. (Királyszentistván: Ugri-hegy)
- Rhyarochromus sanguineus** (Douglas et Scott, 1878) – Palearktikus faj, nálunk hegyvidékeken elég gyakori, máshol hiányzik. A Bakonyból eddig nem került elő, a mostani kutatások során mindhárom területen megfogták a talajcsapdák, de a legnagyobb példányszám a litéri Mogyorós-hegy sziklagyepében volt. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Rhyarochromus vulgaris** (Schilling, 1829) – Elterjedési területe Európa, Észak-Afrika és Délnyugat-Ázsia. Magyarországon mindenütt megtalálható és közönséges. (Hajmáskér: Séd környéke; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Raglius confusus** (Reuter, 1886) – Mediterrán faj, inkább a hegyvidékeken fordul elő. A Bakonyban ritka, eddigi példányainak nagy része a Fenyőfői Ósfenyvesből származik, a most fogott egyedek szintén a vizsgált fenyvesekből kerültek elő. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, fenyves és lejtősztyepp)
- Raglius alboacuminatus** (Goeze, 1778) Európában, Észak-Afrikában, Délnyugat-Ázsiában található meg. Magyarországon mindenütt gyakori, a Bakonyban is sokfelé él. (Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Xanthochilus quadratus** (Fabricius, 1798) – A palearktikum délibb vidékein fordul elő. Xeroterm faj, a Bakonyban viszonylag ritkán kerül szem elé, eddig csak Fenyőfőről volt ismert. A vilonyai Külső-hegy mellett Sóllyon is megtaláltuk.
- Griptopeltus validus** (Horváth, 1875) – Pontomediterrán faj. Hazánkban ritka, csak néhány lelőhelye (a Bakonyból csak Eplény) ismert. (Litér: Bendola-ártér)
- Beosus maritimus** (Scopoli, 1763) – A palearktikum középső és déli vidékein fordul elő, nálunk mindenhol gyakori. (Hajmáskér: Törökszapás; Hajmáskér: Séd környéke; Vilonya: Külső-hegy)
- Beosus quadripunctatus** (Müller, 1766) – Dél-Európában, Délnyugat- és Közép-Ázsiában elterjedt faj. Nálunk elsősorban a síkvidéken elterjedt és ott nem ritka. A Bakonyban eddig csak Balatonalmádiból volt adata. (Litér: Bendola-ártér; Vilonya: Külső-hegy)

STENOCEPHALIDAE

- Dicranocephalus albipes** (Fabricius, 1781) – Mediterrán faj, mely hazánkban sokfelé gyakori. A Bakonyban a ritkább fajok közé tartozik, legtöbb példánya az alacsonyabban fekvő területről származik. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Séd környéke)
- Dicranocephalus agilis** (Scopoli, 1763) – Főleg Közép- és Dél-Európában él, hazánkban sokfelé gyakori. A Bakonyból elsősorban több helyről előkerült. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy)

COREIDAE

- Syromastes rhombeus** (Linnaeus, 1767) – Egész Európában elterjedt, Magyarországon is sokfelé közönséges. A száraz, napos helyeket kedveli, polifág. A Bakonyban is elég gyakori. (Vilonya: Külső-hegy)
- Coreus marginatus** (Linnaeus, 1758) – Az egész palearktikus régióban megtalálható. Hazánkban szinte mindenütt előfordul. A Bakony területén is gyakori, a nedvesebb helyeken, vizek környékén biztosan számíthatunk jelenlétére. (Litér: Bendola-ártér; Litér: Mogyorós-hegy)
- Spathocera laticornis** (Schilling, 1829) – Szinte egész Európában megtalálható, hazánkban kevés lelőhelye ismert. Első bakonyi példánya a kádártai halastavak mellől származik.
- Bathysolen nubilus** (Fallén, 1807) – Egész Európában elterjedt. Hazánkban nem gyakori, inkább az Alföldön és a Dunántúl alacsonyabban fekvő területein fordul elő, a középhegységekben meglehetősen ritka. Inkább a napos, száraz helyeket kedveli. A Bakonyból is csak kevés példány került elő. (Vilonya: Külső-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp)
- Coriomeris scabricornis** (Panzer, 1809) – Az egész palearktikus régióban előfordul. Hazánkban az Alföldön és dombvidékein gyakoribb, de a Középhegységből is előkerült, itt azonban ritka. A Bakonyból csak néhány példány van a gyűjteményben. (Hajmáskér: Séd környéke)
- Coriomeris denticulatus** (Scopoli, 1763) – Egész Európában elterjedt, de inkább a hegy- és dombvidékek lakója. A Bakonyban is viszonylag gyakori, a meleg, száraz területeket kedveli. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Hajmáskér: Séd környéke; Kádárta: Halastavak környéke)
- Ceraleptus gracilicornis** (Herrich-Schäffer, 1835) – Európa déli vidékein és Elő-Ázsiában él. Magyarországon viszonylag gyakori, szinte mindenhol előfordul a száraz, napos területeken. A Bakonyban sem ritka. (Kádárta: Halastavak környéke; Vilonya: Külső-hegy)
- Ceraleptus obtusus** (Brullé, 1839) – Mediterrán faj, elterjedési területe egészen Turkesztánig nyúlik, észak felé pedig a Kárpát-medencéig felhatol. Magyarországról eddig csak néhány lelőhelye volt ismert, a Bakonyból még nem került elő. A mostani kutatások során két példányban is megtaláltuk. (Sóly: út menti cserjés; Királyszentistván: Ugri-hegy)

ALYDIDAE

- Camptopus lateralis** (Germar, 1817) – Mediterrán faj, az egész országban előfordul, de nem gyakori. A Bakony területén igen ritka, eddigi példányai szinte kizárólag a Balaton-felvidékről kerültek elő. (Litér: Mogyorós-hegy)
- Alydus calcaratus** (Linnaeus, 1758) – Megtalálható egész Európában. Hazánkban a gyakoribb fajok közé tartozik. A Bakonyban több lelőhelye ismert, ezek azonban főleg a Balaton-felvidéken és Fenyőfő környékén találhatók. (Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp)

RHOPALIDAE

- Corizus hyoscyami** (Linnaeus, 1758) – Az egész palearktikumban előfordul, hazánkban is a száraz, napos helyeken mindenhol megtalálható. A Bakony területén is viszonylag gyakori, legtöbb példánya azonban az Északi-Bakonyból származik. (Litér: Mogyorós-hegy, sziklagyep)
- Rhopalus parumpunctatus** (Schilling, 1817) – Palearktikus faj, hazánkban is nagyon gyakori, szinte mindenütt előfordul. A Bakonyban is az egyik legközönségesebb poloskafaj, réteken, legelőkön, erdőszéleken mindenhol megtalálhatjuk. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Séd környéke)
- Rhopalus conspersus** (Fieber, 1837) – A magas észak kivételével egész Európában megtalálható. Hazánkban az Alföldön ritkább, főként a Dunántúl, így a Bakony napos, meleg helyein nem ritka. (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Hajmáskér: Séd környéke)
- Rhopalus distinctus** (Signoret, 1859) – Az előző fajnál ritkább, eddig alig néhány bakonyi lelőhelye volt ismert. (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Kádárta: Halastavak környéke)

- Rhopalus subrufus** (Gmelin, 1788) – Csaknem az egész világon előfordul, hazánkban sem tartozik a ritka fajok közé. A Bakonyban is viszonylag gyakori, de főleg a hegyvidéki területek lakója. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves)
- Rhopalus maculatus** (Fieber, 1837) – Eurosibériai faj, Európa déli részén ritkábban fordul elő. Hazánkban eddig csak néhány helyről került elő, a Bakonyból 3 lelőhelye volt ismert. Az irodalom szerint mocsaras, nedves területeken él, eddig mindegyik bakonyi példány ilyen helyről került elő (Sümegeprága: Sarvalykút; Lesenceistvánd: Láprét; Kővágóörs: Kornyi-tó). Most ezeknél sokkal szárazabb területen találtuk (Vilonya: Külső-hegy).
- Stictopleurus abutilon** (Rossi, 1790) – Egész Európában megtalálható, hazánkban is közönséges. A Bakony minden tájegységéből előkerült. (Litér: a Bendola-patak nedves rétje)
- Myrmus miriformis** (Fallén, 1807) – Palearktikus faj, nálunk is mindenütt gyakori, közönséges. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya, Külső-hegy)
- Chorosoma schillingi** (Schummel, 1829) – Egész Európában elterjedt, fűféléken élő faj, az irodalom szerint hazánkban is mindenütt előfordul. A Bakonyban a ritka fajok közé tartozik, eddig két lelőhelyét sikerült felderíteni: Nagytárkánypuszta és Tihany. Most további területeken is megtaláltuk, kifejezett példányai júniusban jelentek meg. (Királyszentistván: Ugri-hegy; Királyszentistván: Hosszú-mező; Vilonya: Külső-hegy)

PLATASPIDAE

- Coptosoma scutellatum** (Geoffroy, 1785) – Szinte az egész palearktikus régióban elterjedt, nálunk is mindenütt gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy)

THYREOCORIDAE

- Thyreocoris scarabaeoides** (Linnaeus, 1758) – Mediterrán faj, hazánkban nem túl gyakori, a Bakonyban elsősorban többfelé megtaláltuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)

CYDNIDAE

- Aethus flavicornis** (Fabricius, 1794) – Mediterrán faj, hazánkban igen ritka. Első bakonyi lelőhelye a litéri Mogyorós-hegy lejtősztyeppje.
- Microporus nigrinus** (Fabricius, 1794) – A magas északot kivéve az egész palearktikumban előfordul. Hazánkban is mindenütt gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Geotomus punctulatus** (Costa, 1847) – Mediterrán faj, Magyarországon meglehetősen ritka, a Bakonyból ez az első adata. (Litér: Mogyorós-hegy).
- Cydnus aterimus** (Förster, 1771) – Az északi részek kivételével az egész palearktikumban megtalálható. Hazánkban elsősorban sokfelé él, de nem gyakori. A királyszentistváni Ugri-hegy lejtősztyeppjén minden évben viszonylag nagy számban került a csapdádba, de megtaláltuk a vilonyai Külső-hegy sziklagyepében is.
- Legnotus limbosus** (Geoffroy, 1785) – Pontomediterrán faj, hazánkban szinte mindenütt megtalálható. (Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Séd környéke; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Legnotus picipes** (Fallén, 1807) – Csaknem egész Európában előfordul, az előző fajnál ritkább, elsősorban a Bakonyban is él. (Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp)
- Tritomegas sexmaculatus** (Rambur, 1842) – Mediterrán faj, mely Magyarországon szinte mindenütt gyakori. (Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Canthophorus melanopterus** (Herrich-Schäffer, 1835) – Szintén mediterrán faj, mely az egész országban megtalálható. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Canthophorus dubius** (Scopoli, 1763) – A palearktikus régió délibb területein terjedt el, nálunk sokfelé megtalálható, viszonylag gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy)

SCUTELLERIDAE

- Odontoscelis hispidula** Jakovlev, 1874 – Szintén mediterrán, szárazságg kedvelő faj. A négy védett poloskafajunk egyike. Eddig egy hazai lelőhelye (Buda) volt ismert, a mostani kutatások során viszont nagy számban találtuk meg mindhárom területen (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván; Ugri-hegy és Vilonya: Külső-hegy), de a leggyakoribb a Külső-hegy lejtősztyeppjén volt, 1998-ban dominanciája itt elérte a 25%-ot.
- Odontoscelis lineola** Rambur, 1842 – Száraz területeken élő mediterrán elterjedésű faj, országosan is ritka, a Bakonyban még nem találták. A vizsgált területeken a fenyvesek kivételével mindenütt előfordul, sőt több helyen magas dominancia %-okkal szerepel, 10–36% között. Főleg a lejtősztyepekben és a sziklagyepekben található meg. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván; Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Odontoscelis fuliginosa** (Linnaeus, 1761) – Hazánkban viszonylag gyakori palearktikus faj, a Bakonyban eddig csak néhány helyről került elő. (Litér: Mogyorós-hegy)
- Odontotarsus purpureolineatus** (Rossi, 1790) – Pontomediterrán faj, Magyarországon szórványos előfordulású, a Bakonyból is elszórtan sok helyen megtaláltuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván; Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Séd környéke)
- Odontotarsus robustus** Jakovlev, 1883 – Kelet-mediterrán faj, országosan elterjedt, de sehol sem gyakori. A Bakonyban eddig kizárólag a Balaton-felvidékről került elő. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván; Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy, Vilonya: Sukori-hegy)
- Psacasta neglecta** (Herrich-Schäffer, 1837) – Hazánkban ritka mediterrán faj. Első bakonyi adata a hajmáskéri Törökcsapás.
- Eurygaster austriaca** (Schrank, 1776) – Mediterrán faj, főleg Közép- és Dél-Európában él. Magyarországon nem túl gyakori, a Bakonyban elszórtan többfelé megtalálható. (Királyszentistván; Ugri-hegy, lejtősztyepp)
- Eurygaster maura** (Linnaeus, 1758) – Az egész palearktikumban elterjedt, hazánkban is igen gyakori, közönséges faj. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Vilonya: Külső-hegy)
- Eurygaster testudinaria** (Geoffroy, 1785) – Főként Közép-Európában található meg, mindenütt igen gyakori. (Vilonya; Külső-hegy, fenyves)

PENTATOMIDAE

- Vilpianus galii** (Wolff, 1802) – Nem túl gyakori dél-európai faj, a Bakonyban kevés helyen találtuk meg. (Kádárta: Halastavak környéke)
- Ancyrosoma leucogrammes** (Gmelin, 1781) – Mediterrán faj, Magyarországon eddig csak Nagyharsányból került elő. A litéri Mogyorós-hegy fenyvesének tisztásán találtuk.
- Graphosoma lineatum** (Linnaeus, 1758) – Mediterrán faj, hazánkban mindenfelé megtalálható, főleg nedvesebb területeken, általában Umbelliferákon. (Litér: Bendola-ártér; Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván; Ugri-hegy)
- Derula flavoguttata** Mulsant et Rey, 1856 – Mediterrán faj, hazánkban nem gyakori, a Bakony területéről eddig csak Tihanyból került elő. A litéri Mogyorós-hegyen 1996 májusában fűhálózva a legnagyobb egyedszámú faj volt, a talajcsapdákból viszont nem került elő. (Királyszentistván; Ugri-hegy; Litér: Mogyorós-hegy)
- Podops inuncta** (Fabricius, 1775) – Eurázsiai faj, főleg a Földközi-tenger vidékén gyakori. Az országban sokfelé megtalálható, de eddig csak három bakonyi előfordulása volt ismert. (Litér: Bendola-ártér)
- Podops curvidens** Costa, 1847 – Ritka mediterrán faj, eddig csak Paloznakon és Tihanyban találtuk. (Litér: Bendola-ártér)
- Sciocoris sulcatus** Fieber, 1851 – Egész Dél-Európában elterjedt, faunaterületünkön nem gyakori. Szórványosan fordul elő az Alföld és a Dunántúl egyes helyein. A Bakonyból csak néhány adata van. (Királyszentistván: Hosszú-mező)

- Sciocoris deltocephalus** Fieber, 1861 – Ritka pontomediterrán faj, hazánkban csak az Alföld egyes pontjairól volt ismert. A Bakonyból eddig még nem került elő. (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Sciocoris cursitans** (Fabricius, 1794) – Egész Európában megtalálható, hazánkban mindenütt gyakori. A vizsgált gyepterületeken mindenütt előfordul, magas dominanciája inkább a lejtősztyepeken van (17–39%-ig). (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke).
- Sciocoris homalonotus** Fieber, 1851 – Ritka dél-európai faj, szórványos előfordulása. A Bakonyban többfelé megtaláltuk, legtöbb példánya Tihanyból származik. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, fenyves)
- Dyroderes umbraculatus** (Fabricius, 1775) – Mediterrán faj, hazánkban ritka, de elszórtan többfelé megtalálták. A Bakonyban is csak néhány lelőhelye ismert. (Kádárta: Halastavak környéke)
- Aelia acuminata** (Linnaeus, 1758) – Az északi részek kivételével az egész palearktikumban megtalálható, mindenütt elterjedt és gyakori. (Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Séd környéke; Litér: Mogyorós-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környék)
- Aelia klugi** Hahn, 1831 – Európában szinte mindenütt előfordul, a Kárpát-medencében a ritkább fajok közé tartozik. Az Alföldről és a Magyar-Középhegység dunántúli részéből ismerjük. A Bakonyban eddig egy helyen találták meg (Tapolcafő). 1999-ben a vilonyai Külső-hegy lejtősztyeppjén fűhálóztam júliusban.
- Aelia rostrata** Boheman, 1852 – Főleg Kelet-Európában és Elő-Ázsiában él, nálunk sokféle gyakori, a Bakonyból viszont csak néhány helyről került elő. (Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke; Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp)
- Neottiglossa leporina** (Herrich-Schäffer, 1830) – Közép- és Dél-Európában, Kisázsiaiban és Szibériában található meg. Hazánkban gyakori, a Bakonyban is mindenfelé megtalálható. Csak fűhálós gyűtésekkel fogtuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy; Hajmáskér: Törökcsapás; Kádárta: Halastavak környéke)
- Stagonomus amoenus** (Brullé, 1832) – Pontomediterrán elterjedésű, országosan is elég ritka faj. A Bakonyból eddig csak a Balaton-felvidék néhány pontjáról (Tihany, Paloznak, Kővágóörs) került elő. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Külső-hegy, tölgyes)
- Stagonomus pusillus** (Herrich-Schäffer, 1830) – Főleg Európa középső és déli területein található meg, hazánkban ritka, a Bakonyban eddig csak három lelőhelye (Márkó, Balatonfüred, Zirc) volt ismert. (Hajmáskér: Törökcsapás)
- Eusarcoris fabricii** Kirkaldy, 1904 – Európa nagy részén, a Bakonyban is gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy)
- Staria lunata** (Hahn, 1834) – Mediterrán faj, Magyarországon csak néhány lelőhelye ismert, ritka. A Bakonyban csak a Balaton-felvidék néhány pontján találtuk meg. (Litér: Mogyorós-hegy, fenyves; Vilonya: Sukori-hegy)
- Holcostethus vernalis** (Wolff, 1804) – Palearktikus faj, hazánkban mindenütt gyakori. (Litér: Bendola-ártér; Vilonya: Külső-hegy)
- Palomena prasina** (Linnaeus, 1761) – Egész Európában megtalálható, a Bakonyban is mindenfelé gyakori. A kutatott területen a fenyvesekben fogták a csapdák. (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Anthemania lunulata** (Goeze, 1778) – Európa középső és déli részein él, kedveli a száraz, meleg helyeket. Hazánkban viszonylag ritka, a Bakonyban eddig csak Tihanyból került elő. A litéri Mogyorós-hegyen több példányát fogtuk. (Litér: Mogyorós-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Carpocoris pudicus** (Poda, 1761) – Az egész palearktikumban megtalálható, hazánkban is gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy)
- Dolycoris baccarum** (Linnaeus, 1758) – Palearktikus faj, mindenütt gyakori. (Litér: Mogyorós-hegy; Litér: Bendola-ártér; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy)
- Eurydema ornatum** (Linnaeus, 1758) – A palearktikum déli részein él. Mindenhol nagyon gyakori, különösen a gyomterületeken, káposztaféléken. (Hajmáskér: Séd környéke)

Eurydema oleraceum (Linnaeus, 1758) – Egész Európában, Kis-Ázsiában és Szibériában elterjedt faj. Hazánkban mindenhol gyakori. (Litér: Bendola-ártér; Hajmáskér: Törökcsapás; Hajmáskér: Séd környéke)

Bagrada stolata Horváth, 1936 – Pontomediterrán faj, hazánktól északra csak a volt Csehszlovákia területén fordul elő. Magyarországon csak a Vác–Velencei-tó vonalának környékéről került elő. Ez az első bakonyi adata. (Külső-hegy: sziklagyep)

Zicrona coerulea (Linnaeus, 1758) – Holarktikus faj, egész Európában megtalálható, hazánkban is sokfelé előfordul, az Alföldön gyakori. A Bakonyban elszórta sokfelé él, de nem gyakori. (Királyszentistván: Ugri-hegy)

Összefoglalás

Litér környékén 1996 óta folynak zoológiai kutatások. A terület nagy részén a dolomit alapkőzeten létrejött különböző növénytársulások (sziklagyep, lejtősztyepp, telepített feketefenyves, különböző erdőtársulások és kisszámú vizes élőhely) található. Az eddigi vizsgálatok során 150 poloskafaj jelenlétét sikerült kimutatni, melyek közül sok a Bakony-hegységből eddig még nem került elő, néhány pedig országosan is ritka. Ilyenek pl. a védett *Odontoscelis hispidula* Jak., vagy az *Odontoscelis lineola* Ramb., az *Ancyrosoma leucogrammes* Gmel., a *Bagrada stolata* Horváth, a *Pscacasta neglecta* H.-Sch., a *Gonianotus marginepunctatus* Wolff., a *Copium teucrisi* Host., a *Lasiacantha gracilis* H.-Sch., a *Systellonotus triguttatus* L. Az itt talált poloskák jelentős része (kb. 40%-a) mediterrán elterjedésű faj.

Irodalom – References

- BENEDEK P. (1964): Adatok a Tapolca-patak és környéke rovarfaunájához II. – Rovartani Közlemények 17: 265-282.
- BENEDEK P. (1967a): Faunisztikai, etológiai és tápnövény adatok magyarországi Pentatomidae (Heteroptera) fajokról – Rovartani Közlemények 20: 475-519.
- BENEDEK P. (1967b): Faunánkra új rablópoloskák és tolvajpoloskák (Heteroptera, Reduviidae et Nabidae) – Rovartani Közlemények 20: 687-689.
- BENEDEK, P. (1968): Revision on the families Reduviidae and Phymatidae in the Carpathian Basin with the description of a new species from Hungary (Heteroptera) – Rovartani Közlemények 21: 297-316.
- BENEDEK P. (1969a): Poloskák VII. – Heteroptera VII. – in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII., 7. Akadémiai Kiadó, Budapest
- BENEDEK P. (1969b): A Nabidae család fajainak elterjedése a Kárpát-medencében – Állattani Közlemények 56: 7-16.
- GALAMBOS I. és mtsai (1996): Előzetes munkarészek az UCPTÉ Szekunder Gázturbina litéri telephelyének részletes környezeti hatástanulmányához – kézirat, Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc
- HALÁSZFY, É. (1952): La revision des espées Sciocoris FALL. (Hemiptera: Pentatomidae) de la Hongrie et de ses territorires environnants – Ann. Mus. Nat. Hung. 2: 147-156.
- HALÁSZFY É. (1954): Magyarország és a környező területek Brachyplatida és Cydnida fajainak ökológiai elterjedése. – Rovartani Közlemények 7: 93-132.
- HALÁSZFY É. (1955): Magyarország és a környező területek Scutellerida (Scutellerinae) fajainak ökológiája és elterjedése – Rovartani Közlemények 8: 3-94.
- HALÁSZFY É. (1959): Poloskák II. - Heteroptera II. – in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII. 2. Akadémiai Kiadó, Budapest

- HARMAT B. (1986a): A Bakony hegység karimáspoloska faunájának alapvetése (Heteroptera: Coreidae) – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 5: 7-12.
- HARMAT B. (1986b): Ritkábban előforduló poloskafajok a Bakonyból (Heteroptera) – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 5: 13-16.
- HARMAT B. (1989): A Bakony hegység Alydidae, Rhopalidae és Stenocephalidae faunájának alapvetése (Heteroptera) – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 8: 11-18.
- HARMAT B. (1993): A Bakony hegység Nabidae, Reduviidae és Pyrrhocoridae faunájának alapvetése (Heteroptera) – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 12: 23-38.
- HORVÁTH G. (1877): A magyarországi rablópoloskák átnézete. Hemiptera – Természettudományi Füzetek 1: 136-151.
- HORVÁTH G. (1885): A magyarországi szúnyogpoloskák – Rovartani Lapok 2: 200-208.
- HORVÁTH G. (1907): Pótlék a Magyar Birodalom Hemiptera faunájához. – Ann. Mus. Nat. Hung. 5: 500-506.
- HORVÁTH G. (1918): Hemiptera. Félfedelűek – in: PASZLAUSZKY (szerk.): A Magyar Birodalom Állatvilága, 1-72.
- HORVÁTH G. (1936): Monographia Pentatomidarum generie Bagrada – Ann. Mus. Nat. Hung. 30: 22-47.
- KASPER Á. (1998): Adatok Litér és környéke pókfaunájának (Araneae) ismeretéhez – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 13: 135-149.
- KELEMEN J. (szerk.) (1997): Irányelvek a füves területek természetvédelmi szempontú kezeléséhez – A KTM Természetvédelmi Hivatalának Tanulmánykötetei 4., TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó, Budapest
- KIS B. (1984): Heteroptera – in: Fauna Republicii Socialiste România. Insecta. VIII. – Academia Republicii Socialiste România, Bukarest
- KIS B. – KONDOROSY E. (1999): Poloskák IV. – Heteroptera IV. - in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) (in press)
- KONDOROSY, E. (1999): Checklist of the Hungarian bug fauna (Heteroptera) – Fol. Ent. Hung. 60: 125-552.
- KUTASI Cs. (1998): Futóbogarak (Coleoptera, Carabidae) Litér környékéről – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 13: 73-89.
- PAPP J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei 7: 251-314.
- SOÓS Á. (1963): Poloskák VIII. – Heteroptera VIII. – in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII, 8. Akadémiai Kiadó, Budapest
- SOÓS Á. (1973): Új és ritka bodobácsfajok a magyar faunában I. (Heteroptera: Lygaeidae) – Fol. Ent. Hung. 26. 2: 373-384.
- VÁSÁRHELYI T. (1974a): Új és kevésbé ismert csipkéspoloskák a magyar faunában (Heteroptera: Tingidae) – Fol. Ent. Hung. 27: 231-234.
- VÁSÁRHELYI T. (1974b): Új poloskafajok a magyar faunában (Heteroptera: Pentatomidae) – Fol. Ent. Hung. 27. 2: 227-230.
- VÁSÁRHELYI T. (1975): Új adatok hazánk kéregpoloska-faunájának (Heteroptera: Aradidae) ismeretéhez – Fol. Ent. Hung. 28. 1: 213-216.
- VÁSÁRHELYI T. (1978): Poloskák V. – Heteroptera V. – in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII. 5: 1-76.
- VÁSÁRHELYI T. (1983): Poloskák III. – Heteroptera III. – in: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII. 3: 1-88.
- WAGNER, E. (1966): Wanzen oder Heteropteren I. Pentatomorpha – Die Tierwelt Deutschlands 54: 1-235.
- WAGNER, E. (1967): Wanzen oder Heteropteren II. Cimicomorpha – Die Tierwelt Deutschlands 55: 1-179.

A szerző címe (Author's address): H. dr. HARMAT Beáta
 Bakonyi Természetudományi Múzeum
 H-8420 Zirc, Rákóczi tér 1.